

# בית ועד לתורה – הר חברון

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

יומא פרק שמיני – דף מספר 4

בס"ד, י"ד באלול תשס"ח.

## איסור רחיצה ביום הכיפורים

### א. פתיחה – סדר הלימוד השבועי

שבוע טוב לכל בני החבורה האהובים,

השבוע נשלים לימוד של מספר נושאים מתחום עינוי יום הכיפורים. סדר לימוד משוער:

1. ימים ראשון ושני – איסור רחיצה ('עוללות' ביום ראשון ב-12:30, שיעור ביום שני ב-12:00)
2. יום שלישי – נעילת הסנדל (שיעור ביום שלישי ב-12:00)
3. ימים רביעי וחמישי – השלמת נושאים שונים (הרשימה ארוכה, נשתדל להספיק כמה שיותר) – כמה פרטים על איסור אכילה, תוספת יום הכיפורים וחובת אכילה בערב יום"כ, איסור המלאכה של יום"כ ויחסו לאיסור מלאכה בשבת. אני מבקש שנסכם את לימודנו על העינויים בלימוד הסימנים בשו"ע. עקב מחויבות חד פעמית להעביר שיעור בירושלים, בחמישי בבוקר אגיע מאוחר, מועד השיעור יתואם איתכם.

### ב. איסור רחיצה ביום הכיפורים

1. מקורות תנאיים:
  - א) יומא פ"ח מ"א
  - ב) תוספתא יומא פ"ד הל' ה.
2. סוגיות הבבלי:
  - א) עו: "אשכחן סיכה רחיצה... וסוך לא סכתי"; עז. "ואי בעית אימא רחיצה... על נפש עיפה כתיב" (שימו לב כיצד מכונה אדם שלא התרחץ).
  - ב) הסוגיה עז: "ת"ר אסור לרחוץ" עד עת. "ואותיבנך סחיטה".
  - ג) עח: "המלך והכלה... כל שלושים יום".
  - ד) פח. "תנאי היא... מבערב ישפשף".
  - ה) פסחים נד: "הא לכל דברים שוים... תנא קולי קולי קתני" (נה. ראש העמוד).
3. ירושלמי יומא פ"ח ה"א, "ברחיצה... וכן בתענית ציבור" (מה' אקדמיה עמ' 596 שו' 1-11). מקבילה לסוגיה בירושלמי תענית פ"א ה"ו (עמ' 709).
4. להרחבה – השוואה לאבל – תענית יג. "אמר רפרם בר פפא" עד סוף הסוגיה יג.:
5. ראשונים:
  - א) רמב"ם הלכות שביתת עשור פ"ג הל' א-ו; הלכות תפילה פ"ז הל' ח ובהשגת הראב"ד.
  - ב) רא"ש יומא פרק שמיני סימנים ג-ז.
6. שאלות לעיון:
  - א) תנו את הדעת למשמעות ואופני רחיצה – לשם מה רוחצים, האם יש דרכי רחיצה שונות, מה רמת וטיב המגע עם המים.
  - ב) איזו רחיצה נאסרה ביום הכיפורים ומה יסוד ההיתרים?
  - ג) היחס בין איסור רחיצה ביום כיפור ואיסור רחיצה של תענית, תשעה באב ואבל.
  - ד) בדקו מקומות נוספים בהם מדובר על רחיצה באופנים שונים, וחשבו האם זה מעמיק את הבנתנו את רחיצה ביום כיפור:
    - 1) תוספתא ביצה פ"ב ה"י
    - 2) תוספתא קידושין פ"א ה"א
    - 3) תוספתא ב"מ פ"א הל"א
    - 4) בבלי שבת כה: על רחיצה לכבוד שבת
    - 5) כתובות סא. על מלאכות שאשה עושה לבעלה